

Kázání Marka Vanči z neděle 12. června 2011 v Krucemburku u příležitosti konfirmace

Kázání Marka Vanči z neděle 12. června 2011 v Krucemburku u příležitosti konfirmace

I. čtení: Sk 2, 1-18

II. čtení: Ez 37, 1-14

Konfirmandi: Mikuláš Kopecký, Matouš Vanča, Tomáš Vanča

Milé sestry a milí bratři,

v první části tohoto kázání budou tak trochu chřestit kostlivci. Odpovídá tomu dějiště našeho textu. Místo, kam jsme s Ezechielem přeneseni, je údolí, kde se už dávno nic neděje. Je to místo, kde se ani nic dít nemůže. Je to bitevní pole po dávné, prohrané bitvě.

Už dávno dozněl vítězný ryk i sténání raněných, dějiny, které tudy prošly, už zase odkráčely někam jinam. Prolévá se jiná krev na jiných místech. Zbylo jen opuštěné údolí, zbyly jen poházené kosti. Náhodný poutník, který by sem zabloudil, zděšeně prchá v dál.

Prorok prchnout nemůže, protože ho tam postavil Hospodin. To je úvodní scénérie. Určitě si do ní můžeme promítnout to, co sami známe. Prohrané bitvy nezažil jen starý Izrael. Svě prohrané bitvy, svá traumata a údolí, kam poutník vkročiv, zděšen prchá, má asi každý národ a každé společenství. Stačí jen letmý pohled na televizní zpravodajství a člověk vidí pustou, mrtvolnou pláň v přímém přenosu.

Jenomže, ono to je složitější... Prorok mluví o svém vidění. Proroku je dáno vidět, co jiní nevidí, a to co jiní vidí, je mu dáno vidět jinak, nově a třeba odlišně. Takže to, co jsme četli, může, ale nemusí být o mrtvé přírodě zpusťšené a zardoušené člověkem, může a nemusí být o dávné vymřelých civilizacích nebo o prázdných kostelích skomírající církve. Možná, že se prorok ve skutečnosti dívá na kvetoucí civilizaci, na obchody přetékající zbožím, na plná divadla, koncertní sály, na zaplněné tribuny hokejového mistrovství světa, na prosperující ekonomiku, hledí na úspěchy vědy a techniky, vidí samé duchaplné a elegantní lidi, krev a mléko, ze kterých čiší spokojenost, dýchá oduševnělost a tryská kouzlo osobnosti. Možná se takto prorok dívá do kostela, do spokojených tváří slušných a svátečně naladěných evangelíků...

A nejednou, prorockým zrakem, jako rentgenem, vidí jen kosti. Hromádku kostí místo blahobytné a spokojené společnosti, hromádku poházených kostí v poloprázdných lavicích našeho kostela, a v neposlední řadě, určitě v neposlední řadě také ve mně a nejspíše v každém z nás zahlédne tam kdesi na dně, dole, údolí smrti, údolí prohraných bitev, poházených nadějí a předsevzetí, zahlédne poházené kosti, na které je žalost pohledět.

To je to první s čím se nám Ezechiel svěřuje: prorocký pohled nebude lichotit. Dokonce ani ten, od kterého čekáme útěchu a povzbuzení, nebude nic předstírat a lakovat situaci na růžovo. Ukáže mrtvou, zpusťšenou pláň, v nás a nebo také okolo nás. Ať ji vnímáme a nebo nevnímáme. Je to pohled až na dno. Lidské duše a nebo údolí světa. Být prorokem jakým byl Ez nebylo nic příjemného. A být jeho posluchačem není o nic příjemnější. A Písmo svaté nás dnes - dokonce v tuto radostiplnou svatodušní neděli - staví do role Ez posluchačů. A má-li být jaká zvěst - a tento text ji má, musí jít až ke dnu. Také Ježíš klesal až ke dnu pod tíhou našich hříchů. A právě tam, na dně, my Ježíše nejvíce potřebujeme.

A teď přijde na řadu to druhé, o čem svědčí Ez a čemu se máme přiučit. Prorok se setkává se svým Bohem v údolí, na konci slepé koleje, na dně posetém kostmi a Bůh s ním rozmlouvá: "Dá se s tím ještě něco dělat, lidský synu?" A Ezechiel odpovídá: "Ty to víš". A právě toto: "Panovníku Hospodine, ty to víš!" je odpověď a vyznání Božího proroka. A měla by to být odpověď a vyznání církve, když prohlédne k jakémukoliv zpusťšení v nás i kolem nás. Ať stojíme tváří v tvář utrpení, rozvráceným lidským vztahům, ať stojíme na hřbitově lidí nebo jen lidských nadějí, měla by naše odpověď znít: "Ty, Bože víš, co se s tím dá dělat". Nic víc nic míň. Nemělo by zaznít: my to víme, my jako církve máme na vše recepty. Takové odpovědi přenechejme klidně politickým stranám. Výrok, odpověď: "ty Bože víš" dusí naši samospasitelnost a náš pocit, že jako křesťané, církve, faráři víme a musíme mít hned na vše odpověď.

Kázání Marka Vanči z neděle 12. června 2011 v Krucemburku u příležitosti konfirmace

Také by ovšem z našich řad neměla znít rezignace a odsouzení, jako že: tady už se nedá nic dělat. Ez svůj povzdech myslí vážně a doslova. Vezměme proroka za slovo a připojme se. Hospodine, když mne postavíš na dno - mé vlastní nebo cizích lidí, když se setkám s utrpením, neštěstím, bolestí nebo smrtí - tak vůbec nevím, co se s tím dá dělat. A když mi provedeš tu zákeřnost, že vidím najednou jen poházené kosti, které zbyly po jásajících davech, tak si s tím už vůbec nevím rady a ani nepředstírám, že vím. Ale ty Panovníče Hospodine, ty víš! A jestliže Ty víš, pak vždycky zbývá naděje. To je to druhé, s čím se nám Ezechiel svěřuje. Dostal se až tak hluboko, že neví o snadných řešeních. Ale ještě pořád ví o Bohu, který ví.

A teď to třetí: Hospodin řekne: prorokuj, lidský synu. Komu? Těm mrtvým? Říká se, že svatý František kázal květinám a ptáčkům, ale koho by napadlo zvěstovat mrtvým, suchým kostem?!? Kdo jiný než Ez by měl mít oprávněný pocit marnosti při svém poslání? A přesto poslušně prorokuje. A jak tak prorokuje, začnou se dít věci. Kostí se dávají do pohybu. Najednou to, co k sobě patří, se k sobě navrací. Co bylo odloučeno, se opět setkává. A ti, kteří byli mrtví, zase vidí modrou oblohu. To se začne dít, když zazní Boží Slovo, pak je totiž konec beznaděje. Věci se dostaly na svá místa, ale Duch v tom ještě není. Ještě pořád nezačal život. Na to prorok nestačí, byť by mluvil sebesilnějšími slovy od Boha. Jeho prorocké slovo je jako mrtvá voda: může otevírat hroby, zcelovat rány, může překonávat rozdělení, může navracet - ale život do toho vdechne jen Bůh. O Duchu svatému je tu řeč. O Duchu dárci života.

Nyní je třeba vrátit se k vyprávění, které jsme četli ze Skutků. Najdeme tam překvapivě mnoho společných věcí. Také učedníci byli na dně, když utekli z getsemanské zahrady, když se ještě chvíli předtím navzájem překřikovali, kdo z nich bude věrnější. A ty poházené kosti v údolí - ty přece v sobě měli i učedníci, měl je v sobě Pilát, když vyřkl rozsudek, který vlastně ani vynést nechtěl, i Jidáš, když si právě vázal smyčku a Petr, když mu v uších ještě znělo kokrhání kohouta, a ženy, které přes slanou vodu svých slz hleděly na prázdný hrob, a Josef z Arimatie, když poctivě zařizoval Ježíšův pohřeb.

Pak se něco stalo, hrob se otevřel a Bůh vrátil svým Slovem učedníky zpátky, setkali se ti, kteří k sobě patřili, i ženy, kterým mezitím oschly slzy. Dalo by se říci, že církev byla znovu pohromadě... A přece tomu něco chybělo, přece v tom ještě nebyl život. Vdechnout té pustině v nich znovu život to může jen Bůh. On proplachuje vysušené údolí odpuštěním, svou milostí a dává život - a to už je svatodušní neděle.

Právě dnes byl vylit Duch svatý, který z Otce i Syna vychází a dává život. Nejen Ez tehdy, nejen učedníci o letnicích. I my dnes, ač v sobě neseme údolí stínů, plné zpřeházených věcí, ač nás tíží mnoho našich hříchů, přece smíme slyšet Boží slovo, které překonává beznaděj, rezignaci a zoufalství, i my dnes jsme v Duchu svatém obživeni. V něm dostáváme milost a naději, život, který voní věčností.

Amen